

Programma Uitvoering en Handhaving omgevingsrecht gemeente Texel 2026

Gemeente Texel
Versie: 0.2

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	4
2 Uit te voeren activiteiten in 2026	5
2.1 Het programma binnen de BIG-8 VTH cyclus	5
2.2 Omgevingswet en relevante ontwikkelingen	5
2.3 Uitvoering (vergunningverlening).....	5
2.4 Toezicht.....	7
2.5 Handhaving	8
2.6 Personele en financiële middelen	9
3 Koppeling van activiteiten aan de beleidsdoelen	11

Samenvatting

In dit Programma Uitvoering en Handhaving omgevingsrecht (hierna: programma) gemeente Texel 2026 wordt beschreven welke activiteiten in 2026 worden uitgevoerd voor het bereiken van de doelen van het Beleidsplan Uitvoering en Handhaving omgevingsrecht gemeente Texel 2024-2028. Het programma is daarnaast gebaseerd op de resultaten en ervaringen van de afgelopen jaren, actuele ontwikkelingen, bestuurlijke prioriteiten, lokale en landelijke thema's. Dit programma heeft geen betrekking op de milieutaken die door Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) worden uitgevoerd. De ODNHN stelt hierover een eigen programma op.

In 2024 en 2025 is veel ervaring opgedaan met het werken met het tijdelijke omgevingsplan. Het jaar 2026 zal voornamelijk in het teken staan van het voortbouwen van hetgeen het laatste jaar is bereikt. In 2026 zal het omzetten van bestemmingsplannen naar het omgevingsplan verder vorm krijgen en zal een ander belangrijk kerninstrument van de Omgevingswet, namelijk de Omgevingsvisie worden opgeleverd.

In het programma wordt per taakgebied (uitvoering, toezicht en handhaving) uiteengezet welke activiteiten in 2026 worden uitgevoerd en welke personele en financiële middelen hiervoor beschikbaar en benodigd zijn. Per taakgebied zijn bovendien speerpunten opgenomen. Dit zijn acties waar we, naast het reguliere werk, extra aandacht aan besteden.

We weten dat de wereld snel kan veranderen. Er kunnen altijd onvoorziene omstandigheden zich voordoen. De capaciteit is krap en bij onvoorziene omstandigheden of onverwachte ontwikkelingen zal er per situatie beoordeeld worden in welke mate verschoven wordt in de werkzaamheden in het programma.

In het laatste hoofdstuk van het programma wordt per doelstelling van het beleidsplan aangegeven welke activiteiten voor het bereiken van de doelen worden uitgevoerd.

1 Inleiding

Voor u ligt het Programma Uitvoering en Handhaving omgevingsrecht (hierna: programma) gemeente Texel 2026. In dit programma wordt beschreven welke activiteiten in 2026 worden uitgevoerd voor het bereiken van de doelen van het Beleidsplan Uitvoering en Handhaving omgevingsrecht gemeente Texel 2024-2028 (hierna: beleidsplan). Het programma is daarnaast gebaseerd op de resultaten en ervaringen van de afgelopen jaren, actuele ontwikkelingen, bestuurlijke prioriteiten (bijvoorbeeld volgend uit het coalitieakkoord), lokale en landelijke thema's. Het programma heeft geen betrekking op de milieutaken die door Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (hierna: ODNHN) in opdracht van de gemeente Texel worden uitgevoerd. ODNHN heeft hiervoor een eigen programma opgesteld dat gelijktijdig met dit programma door het college van burgemeester en wethouders (B&W) van Texel wordt vastgesteld.

Het college van B&W is op grond van het Omgevingsbesluit verplicht om jaarlijks het beleidsplan uit te werken in een programma waarin wordt aangegeven welke van de vastgestelde activiteiten zij het komende jaar zullen uitvoeren. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de gestelde prioriteiten in het beleid. Dit document geeft hier invulling aan.

In hoofdstuk 2 beschrijven we welke activiteiten we in 2026 gaan uitvoeren. In hoofdstuk 3 wordt per beleidsdoel aangegeven welke activiteiten voor het bereiken van de doelen worden uitgevoerd.

2 Uit te voeren activiteiten in 2026

In dit hoofdstuk beschrijven we welke activiteiten we in 2026 gaan uitvoeren voor het bereiken van de doelen van het beleidsplan. Allereerst wordt ingegaan op de plek van het programma binnen de BIG-8 VTH cyclus. Vervolgens besteden we aandacht aan de Omgevingswet en relevante ontwikkelingen. In de paragrafen die volgen wordt per taakgebied (vergunningverlening, toezicht en handhaving) uiteengezet welke activiteiten in 2026 worden uitgevoerd. Ook wordt ingegaan op thema's die projectmatig worden aangepakt. Het hoofdstuk wordt afgesloten met de beschikbare en benodigde personele en financiële middelen.

2.1 Het programma binnen de BIG-8 VTH cyclus

In het plaatje hiernaast is de zogenaamde BIG-8 VTH cyclus te zien. In het beleidsplan (strategisch en operationeel kader) zijn de doelen voor de komende jaren gesteld. In het jaarlijkse programma wordt aangegeven welke activiteiten worden uitgevoerd die bijdragen aan het bereiken van de gestelde doelen. Deze activiteiten worden gedurende het jaar gemonitord en jaarlijks wordt het programma geëvalueerd waarna bepaald wordt of de bevindingen aanleiding geven tot het aanpassen van het beleid en het opnemen van bepaalde activiteiten in het programma voor het daaropvolgende jaar.

2.2 Omgevingswet en relevante ontwikkelingen

De komende jaren bouwt gemeente Texel aan een definitief omgevingsplan. Uitgangspunt is dat de bestaande regelgeving in beginsel beleidsneutraal wordt omgezet. Er is gestart met het omzetten van het bestemmingsplan Oosterend. Hierna volgen in de komende jaren de overige bestemmingsplannen. De gemeente heeft hier tot eind 2031 de tijd voor. Daarnaast wordt op dit moment de laatste hand gelegd aan een ander kerninstrument van de Omgevingswet, namelijk de Omgevingsvisie. Het streven is om de Omgevingsvisie van gemeente Texel in 2026 vast te laten stellen. Verder is het op deze plaats relevant om op te merken dat het bindend adviesrecht door de gemeenteraad geëvalueerd dient te worden. Indien de capaciteit dit toelaat, vindt deze evaluatie in 2026 plaats.

We merken hier tevens op dat op het moment van schrijven de Wet versterking Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) – stelselversterking milieu voor internetconsultatie voorligt. Kern van dit wetsvoorstel is om het VTH-stelsel voor milieu te versterken door versnippering en vrijblijvendheid aan te pakken, de regierol van het Rijk te verduidelijken en kwaliteitseisen voor omgevingsdiensten te verankeren. Deze ontwikkeling heeft impact op de gemeente en volgen we uiteraard nauwgezet.

2.3 Uitvoering (vergunningverlening)

Bij de gemeente Texel worden diverse vergunningen aangevraagd en meldingen gedaan. Voor het programma maken we een onderscheid tussen omgevingsvergunningen op grond van de Omgevingswet en vergunningen op grond van de Algemene plaatselijke verordening Texel 2016 en bijzondere wetgeving (hieronder verstaan we: de Alcoholwet en Marktverordening).

Vergunningen en meldingen Omgevingswet

De werkvoorraad van het cluster vergunningverlening wordt voornamelijk bepaald door de aanvragen die worden ontvangen. We werken nu zo'n 2 jaar met de Omgevingswet en ook met de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Veel gaat al goed, maar het komt voor dat zaken (specifiek meldingen en informatieplichten) bij de gemeente binnenkomen, terwijl de ODNHN de behandeldienst is. Het zaakstelsel dient hier beter op ingericht te worden. Dit zal in 2026 verbeterd worden. Verder verwachten we in 2026 een aantal personeelsswisselingen. Hier zullen we uiteraard adequaat op inspelen.

In onderstaande tabel is per type omgevingsvergunning, de meldingen en overige werkzaamheden een inschatting gemaakt van het aantal zaken dat we in 2026 verwachten te behandelen. De inschatting is

gebaseerd op de ervaringscijfers van de afgelopen jaren. Enkele categorieën, zoals meldingen Wkb en informatieplichten, zijn relatief nieuw. Daarom is het aantal lastiger in te schatten en is de bandbreedte groter.

Type activiteit	Aantal
Ingediende principeverzoeken	20-25
Omgevingsvergunning enkelvoudig - waarvan omgevingsplanactiviteit - waarvan afwijken van regels in het omgevingsplan (binnenplannen en buitenplannen) - waarvan bouwtechnisch - waarvan divers	100-110 30-35 25-30 25-30
Omgevingsvergunning meervoudig (met 2 activiteiten) - waarvan omgevingsplanactiviteit en bouwtechnische activiteit - waarvan omgevingsplanactiviteit en afwijken van regels in het omgevingsplan - waarvan divers	50-55 25-30 5-10
Omgevingsvergunning meervoudig (met 3 activiteiten)	5-10
Meldingen Wkb (bouwactiviteit technisch)	40-50
Melding gebruiken bouwwerken	25-30
Melding sloopwerkzaamheden	70-80
Informatieverzoeken <i>Het betreft verzoeken van het zaaktype 'informatieverzoek omgevingsvergunning'</i>	450-490
Informatieplichten 'risicomatrix' en 'stikstofbeperkende maatregelen' <i>Vereist bij sloopmeldingen, bouwmeldingen en omgevingsvergunningen met de activiteit bouwen (technisch) (artikel 7.5c Besluit bouwwerken leefomgeving)</i>	130-140

Tabel 1: inschatting aantal te behandelen zaken met betrekking tot de Omgevingswet

Voor het aspect brandveiligheid geeft Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (hierna: VRNHN) op verzoek van de gemeente advies. Verwacht wordt dat net zoals voorgaande jaren de VRNHN in ongeveer 25-30 (programmering risicobeheersing 2026) gevallen om advies gevraagd zal worden en daarnaast aansluit bij overleggen met en namens de gemeente (zie ook de dienstverleningsovereenkomst tussen de VRNHN en de gemeente).

Tegen een besluit over een aangevraagde omgevingsvergunning staat bezwaar en beroep open. Gelet op de resultaten in het jaar 2024 en het verloop van 2025 verwachten we ongeveer 30-40 bezwaarschriften en 5-10 beroepschriften te behandelen.

Voor het jaar 2026 is het speerpunt voor vergunningverlening op grond van de Omgevingswet en betrokken wetten/regelgeving als volgt:

1. Het verder verbeteren en optimaliseren van de processen, waarbij we ook de gebruikte applicatie en werkwijzen verder inrichten. We bouwen voort op datgene wat al in 2024 en 2025 is gedaan.

Vergunningen en ontheffingen APV en bijzondere wetten

In onderstaande tabel is per type vergunning en ontheffing met betrekking tot de APV en bijzondere wetten een schatting gemaakt van de aantallen die we in 2026 verwachten te behandelen. De schatting is gebaseerd op ervaringscijfers van de afgelopen jaren.

Type vergunning en ontheffing	Aantal
Vergunning Alcoholwet (AW)	15-20
Wijziging inrichting AW	0-5
Wijziging aanhangsel AW	25-30
Ontheffing schenktijden AW	0-5
Ontheffing AW	20-25

Exploitatievergunning openbare inrichting APV	15-20
Wijziging exploitatievergunning openbare inrichting APV	0-5
Standplaatsvergunningen APV	5-10
Ontheffing sluitingstijd ontnuchteringsbedrijf APV	0-5
Ontheffing sluitingstijd reguliere horeca APV	0-5
Ontheffing geluidhinder	0-5
Besluit overige bijzonder wetten (bijvoorbeeld Wet wapens en munitie)	0-5
Vergunning standplaats weekmarkt	0-5
Evenementen met meldingsplicht, melding klein evenement	15-20
Evenementen met doorlopende vergunning - melding	20-25
Evenementenvergunning regulier evenement	40-45
Evenementenvergunning aandachtsevenement	5-10
Evenementenvergunning risico evenement	0-5

Tabel 2: inschatting aantal te behandelden vergunningen en ontheffingen APV en bijzondere wetten

Voor het aspect brandveiligheid geeft de VRNHN op verzoek van de gemeente advies. Verwacht wordt de VRNHN bij zo'n 25-30 gevallen om advies gevraagd zal worden en aansluit bij overleggen.

Tegen een besluit over een aangevraagde vergunning of ontheffing staat bezwaar en beroep open. Gelet op de cijfers van vorig jaar verwachten we geen tot slechts enkele bezwaarschriften en beroepschriften te behandelen.

Voor het jaar 2026 is het speerpunt voor de vergunningverlening APV en bijzondere wetten als volgt: het opstellen en bestuurlijk vaststellen van een nieuw Preventie- en Handhavingsplan Alcohol op grond van de Alcoholwet. Dit wordt samen de afdeling Beleid opgepakt.

2.4 Toezicht

Bij het toezicht onderscheiden we verschillende werkzaamheden, namelijk:

- Gebiedstoezicht;
- Realisatietoezicht op de bouw;
- Realisatietoezicht overig;
- Toezicht op APV en bijzondere wetten;
- Gebruikstoezicht;
- Handhavingscontroles;
- Hercontroles.

De bovengenoemde werkzaamheden zijn samen te vatten onder de hieronder genoemde categorieën toezicht. De in het beleidsplan opgenomen risicoanalyse en de hieruit voortvloeiende prioritering is leidend in de uitvoering van het toezicht.

1. Gebiedstoezicht: hierbij gaat het om algemene surveillance in de verschillende te onderscheiden gebieden. Gebiedstoezicht concentreert zich voornamelijk in het zomerseizoen en dan met name op de centrumgebieden van alle dorpskernen en havens. Buiten dit seizoen nemen de toezichthouders de buitengebieden vaak mee tijdens andere werkzaamheden als ze door een gebied rijden.
2. Vergunningentoezicht: hierbij gaat het om toezicht op de naleving van afgegeven omgevingsvergunningen en vergunningen in het kader van de APV en bijzondere wetten en de daarin opgenomen voorschriften. Toezicht op ontheffingen en kamperen bij de boer vallen hier ook onder.
3. Gebruikstoezicht: hierbij gaat het om toezicht dat structureel wordt uitgeoefend. Hieronder valt een aantal bestuurlijke speerpunten, zoals het actieve toezicht op brandveiligheid in verblijfsaccommodaties. VRNHN verleent in dit kader ondersteuning op basis van een dienstverleningsovereenkomst en de daarbij horende programmering risicobeheersing. Algemene doelen die hierbij worden gesteld zijn: veilige bouwwerken in de omgeving, een zelfredzame samenleving, het beschermen van (zeer) kwetsbare groepen, effectieve, veilige en gecoördineerde hulpverlening en continuïteit van de samenleving. In 2026 zal de VRNHN aansluiten bij een aantal integrale toezichtmomenten. De locaties en data van de toezichtmomenten zullen door de gemeente worden bepaald.

In onderstaande tabel is aangegeven hoeveel toezichtzaken per toezichtsoort voor het jaar 2026 zijn gepland. Kanttekening hierbij is dat het in de praktijk lastig blijkt om een overzicht te creëren van de verschillende toezicht zaken, ook omdat er verschillende zaaktypen zijn. Momenteel wordt gewerkt aan een applicatie om deze gegevens via een dashboard vanuit het zaaksysteem te kunnen ontsluiten. De verwachting is dat deze applicatie eind dit jaar gereed is voor gebruik.

Toezichtsoort	Aantal zaken gepland
Gebiedstoezicht (waaronder kamperen bij de boer)	45-50
Realisatietoezicht bouw	250-300
Toezicht bewoning	25-30
Toezicht n.a.v. meldingen	250-300
Toezicht vergunningen Apv en bijzondere wetten	55-65
Toezicht drank en horeca evenementen	1-5
Toezicht veiligheid evenementen	60-65
Toezicht brandveiligheid door VRNHN	Tijdsinzet ong. 720 uur per jaar
Thematisch toezicht (gebruik en bouw)	75-80
Toezicht op monumenten	Tijdsinzet ong. 460 uur per jaar
Handhavingstoezicht	290-300

Tabel 3: aantal geplande toezichtzaken per toezichtsoort

Voor het jaar 2026 zijn, naast het reguliere werk, de speerpunten voor toezicht de volgende:

1. Het werven en opleiden van de bouwtoezichthouder(s).
2. Toezicht op het voldoen aan de regelgeving bij toeristische verhuur van woningen. Uitvoering van het project Logies & ontbijt. Gebleken is dat er zo'n 815 registraties zijn waarvan circa 130 voor controle in aanmerking komen. Deze registraties en locaties zullen nader worden bezocht om te kijken of voldaan wordt aan de regelgeving.
3. Toezicht op de reguliere campings, inclusief kamperen bij de boer.
4. Deelname aan een projectorganisatie voor beheer van het strand, in het bijzonder het toezicht op strandpaviljoens en strandhuisjes.
5. Deelname aan integrale controles bij bedrijventerreinen.
6. Inhaalslag oude zaken (bekijken, prioriteren en eventueel afhandelen). Het gaat hier om verleende vergunningen waar de afgelopen 3 jaar geen gebruik van is gemaakt. De vergunninghouders krijgen eerst een brief waarin het voornemen voor intrekking van de vergunning wordt aangekondigd.
7. Het toezicht op evenementenvergunningen heeft extra aandacht vanwege veiligheidsaspecten. In het verleden is het wel eens voorgekomen dat een bepaald evenement bijvoorbeeld vanwege te veel windhinder niet door kon gaan. Het risico op eventuele calamiteiten met de aanwezige tenten was te hoog. De werkwijze is nu dat aan de voorkant met de evenementhouders de vergunningen en de daarin gestelde voorwaarden worden besproken. Bij risicovolle evenementen wordt er tijdens het evenement toezicht gehouden.
8. Vanuit risicobeheersing toezicht specifiek bij kwetsbare woongebouwen zoals portiekflats en wonen met zorg.

2.5 Handhaving

Handhaving is het onmisbare sluitstuk van uitvoering en toezicht. De bereidheid om naleving zo nodig af te dwingen met handhavingsmaatregelen is een voorwaarde voor een succesvolle beleidsuitvoering. Naar aanleiding van geconstateerde overtredingen kan er handhavend worden opgetreden. De aanleiding kan gelegen zijn in meldingen, klachten, handhavingsverzoeken en constatering door de gemeente of externe samenwerkingspartners. Bij de handhavingstaken moet worden gedacht aan het voorbereiden en opleggen van bestuursrechtelijke sancties, maar ook aan overleg met overtreders om hen te bewegen zelf maatregelen te treffen zodat het niet tot handhaving hoeft te komen. De verantwoordelijkheid wordt daar neergelegd waar die hoort. Er wordt tijd gestoken in gesprekken met overtreders om hen over te halen weer te voldoen aan de regels. Dit gaat gepaard met wisselend succes. Er zijn altijd overtreders die toch volhardend zijn, waarna de handhavingprocedure wordt opgestart of voortgezet.

Als de gemeente een overtreding constateert moet er gehandhaafd worden, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden zoals concreet zicht op legalisatie of onevenredigheid van optreden. Deze beginselplicht tot handhaving is in de jurisprudentie ontwikkeld ten aanzien van de bestuurlijke herstelsancties.

De capaciteit om deze overtredingen aan te pakken kent grenzen. Door te prioriteren wordt die schaarse capaciteit zo doelmatig mogelijk ingezet. In de Beleidsregels juridische handhaving gemeente Texel 2022-2026, die in 2022 zijn aangepast op de Omgevingswet, is aangegeven dat in het jaarlijkse programma de concrete prioritering plaatsvindt.¹ In de beleidsregels wordt een onderscheid gemaakt tussen prio 0 tot en met 4. Prioriteit 4 zijn de zaken waarbij een acuut veiligheids- en gezondheidsrisico bestaat, onomkeerbare aantasting van omgevingswaarden plaatsvindt of sprake is van overmatige hinder en overlast. Prioriteit 0 betreft zaken waarbij een verwaarloosbaar risico aanwezig is. Bij prioritering gaat het er om welke zaken je als eerste oppakt. Wordt er eenmaal overgegaan tot handhaving dan wordt de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) gevolgd. Deze maakt ook onderdeel uit van onze sanctiestrategie zoals opgenomen in het beleidsplan. Hierin wordt beschreven welk instrument wanneer wordt ingezet. Dat kan zijn een bestuursrechtelijke (bestuursdwang, dwangsom) of strafrechtelijke aanpak.

Juridische handhaving	Aantal zaken gepland
Handhavingzaken (prio 4, lopende zaken prio 3 + invordering)	75-85
Handhavingzaken (prio 0, 1 en 2)	45-55
Handhavingsverzoeken	5-10

Tabel 4: aantal zaken met betrekking tot juridische handhaving

Tegen een handhavingsbesluit staat bezwaar en beroep open. Gelet op de cijfers van 2025 verwachten we in 2026 tussen de 5-10 bezwaarschriften en tussen de 1-5 beroepschriften met betrekking tot handhaving te behandelen.

De speerpunten voor handhaving voor het jaar 2026 zijn de volgende:

1. Inventariseren en controleren van B&B of deze voldoen aan de regels van het tijdelijk omgevingsplan, zulks in afwachting van het vaststellen en in werking treden van het paraplubestemmingsplan.
2. Aanpak recreatief gebruik van woonhuizen.
3. Oppakken en afronden openstaande handhavingzaken.

2.6 Personele en financiële middelen

Voor de uitvoering van dit programma zijn personele en financiële en middelen benodigd. In onderstaande tabellen zijn de beschikbare en benodigde personele en financiële middelen opgenomen. Voor wat betreft de formatie van het team VTH ligt het in de bedoeling om in 2026 een capaciteitsonderzoek uit te voeren aangezien de huidige formatie dateert van 2014 en vermoedelijk niet meer dekkend is.

Personele middelen

In onderstaande tabel is per taakgebied aangegeven wat de beschikbare en benodigde personele middelen zijn voor de uitvoering van het programma.

	Formatie	Bezetting	Verschil
Teamleider	1	1	0
Cluster omgevingsvergunningen	5,89	5,67	-0,22
Cluster APV - Bijzondere wetten	2,89	2,89	0
Cluster toezicht Bouw	1	1,11	0,11
Cluster toezicht strijdig gebruik	2	1	-1
Cluster RO juristen	1	1,37	0,37
Cluster Handhavingsjuristen	1,89	1,89	0
Administratief medewerkers	1,94	1,75	-0,19
Beleidsmedewerker VTH	1	0	Staat in de planning voor realisatie in 2026
Milieutechnische toets vergunningen			Via ODNHN

¹ [Beleidsregels juridische handhaving gemeente Texel | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](#)

Bouwplantoets vergunningen			Via extern bureau
Constructieve toets /controle vergunningen			Via extern bureau
Brandveilig gebruik			0,35 fte (obv DVO met VRNHN)
Jurist handhaving			2 fte inhuur
Toezichthouder bouw			0,75 fte inhuur
Toezichthouder RO (tbv opleiding en begeleiding van een relatief onervaren toezichthouder			0,75 fte inhuur voor 6 maanden
Toezicht monumenten			0,25 fte inhuur via Monumentenwacht
Vergunningverlening Omgevingswet			Inhuur via extern bureau voor extra benodigde capaciteit

Tabel 5: beschikbare en benodigde personele middelen

Financiële middelen

In onderstaande tabel is per taakgebied aangegeven wat de beschikbare financiële middelen zijn voor de uitvoering van het programma. In het evaluatieverslag over het jaar 2026 zal verantwoord worden over de daadwerkelijk besteedde middelen. Als er afwijkingen zijn dan wordt dat toegelicht.

	beschikbaar
Omgevingsvergunningen Omgevingswet en APV en bijzondere wetten	
Inhuur personeel omgevingsvergunningen	€228.000
Milieudienst ODNHN(RUD) VTH taken)	€769.593
Werkzaamheden en bijdrage derden (geluidshinder)	€10.000
Werkzaamheden derden (omgevingsvergunningen)	€18.046
Toezicht en handhaving	
Toezicht drank en horeca: inhuur personeel dienstverlening	€20.000
Toezicht drank en horeca: advieskosten derden	€6.864
Toezicht bouw en woning: inhuur personeel dienstverlening	€210.000
Handhaving	
Inhuur personeel dienstverlening	€400.000
Overige materialen	€11.224

Tabel 6: beschikbare en benodigde financiële middelen

Indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven, dan kan er binnen het programma flexibel doch beperkt worden geschoven met tijd, activiteiten en middelen. Hierover wordt gerapporteerd in het evaluatieverslag. Op deze manier kan tot op een zekere hoogte snel geschakeld en ingespeeld worden op activiteiten die op het moment van schrijven niet waren voorzien. Bij meer ingrijpende ontwikkelingen gedurende het jaar die een afwijkende inzet van resources vragen, zal binnen het programma afstemming met de bestuurder plaatsvinden en zullen keuzes moeten worden gemaakt.

3 Koppeling van activiteiten aan de beleidsdoelen

In dit hoofdstuk wordt per beleidsdoel aangegeven welke activiteiten voor het bereiken van het beleidsplan worden uitgevoerd. In onderstaande tabel zijn in de linkerkolom de doelen van het beleidsplan weergegeven. De doelen zijn in drie categorieën verdeeld. Het gaat hier om de doelen voor de periode 2024-2028. Ieder jaar wordt in het programma aangegeven welke concrete activiteiten in dat jaar worden uitgevoerd. Aan de doelen zijn indicatoren gekoppeld. Deze zijn weergegeven in de middelste kolom. In de rechter kolom is per doel samengevat aangegeven welke activiteiten in 2026 worden uitgevoerd en in welke paragraaf van het programma dit nader is omschreven.

Categorie 1: Kwalitatief goede dienstverlening			
	Doelen	Indicatoren	Welke activiteiten worden in 2026 uitgevoerd voor het bereiken van de doelen en in welke paragraaf is dit nader omschreven?
a.	Aanvragen om omgevingsvergunningen worden binnen de wettelijke termijnen afgehandeld.	95% van de aanvragen worden binnen de termijn afgehandeld.	In paragraaf 2.3 is een inschatting gemaakt van het aantal te behandelen aanvragen in 2026. Op dit moment worden alle aanvragen binnen de wettelijke termijnen afgehandeld. Indien we in de knel komen met de termijn, wordt altijd contact opgenomen met de aanvrager.
b.	Besluiten van de gemeente Texel over vergunningverlening (omgevingsvergunningen), toezicht en handhaving houden stand in bezwaar- en beroepsprocedures.	Aan het einde van de beleidsperiode is maximaal 25% van de bezwaar- en beroepschriften gegrond. Dat wil zeggen dat in 75% van de gevallen het besluit stand houdt.	In de paragrafen 2.3 en 2.5 is een inschatting gemaakt van het te behandelen bezwaar- en beroepschriften. Besluiten worden met de grootst mogelijke zorg opgesteld waarbij het streven is dat het besluit in een bezwaar- en beroepsprocedure stand houdt.
Categorie 2: De uitvoeringsorganisatie op orde			
	Doelen	Indicatoren	Welke activiteiten worden in 2026 uitgevoerd voor het bereiken van de doelen en in welke paragraaf is dit nader omschreven?
a.	Eenduidige registratie van gegevens in het zaakstelsel. Relevante informatie kan ten behoeve van monitoring van gegevens op een eenvoudige wijze worden ontsloten.	90% van de invoer van gegevens per zaaktype vindt op dezelfde wijze plaats.	In 2026 wordt het zaakstelsel Mozart aangepast waardoor het mogelijk wordt de door de medewerkers ingevoerde gegevens met betrekking tot uitvoering en handhaving op een eenvoudige wijze te ontsluiten.

b.	Optimaliseren procedures en werkprocessen (periodiek).	In 90% van de gevallen wordt er conform de procedures en werkprocessen gewerkt.	In 2025 is het productenboek VTH aangepast aan de eisen van de Omgevingswet en andere relevante wetgeving. Op basis van dit document worden de sjablonen en werkprocessen in het zaakstelsel in 2026 verder aangepast op de Omgevingswet. Zie ook paragraaf 2.3.
c.	In de periode 2024-2028 wordt de achterstand in de werkvoorraad bij juridische handhaving ingehaald.	Ieder jaar is er een reductie van de achterstand in de juridische handavingsdossiers.	In 2025 is in overleg met de burgemeester een selectie gemaakt welke zaken opgepakt gaan worden en welke zaken afgesloten kunnen worden. Hierdoor zijn de achterstanden in de afhandeling van oude zaken verminderd. Er komen wel steeds weer nieuwe handavingszaken bij waardoor de werkdruk onverminderd hoog blijft i.r.t. de beschikbare capaciteit. Hierdoor zal er in 2026 nog scherper geprioriteerd worden in de aanpak van zaken.
d.	De gemeente Texel is in de keten van VTH een sterke samenwerkingspartner.	De samenwerkingsafspraken zijn actueel.	In 2026 zal het bestaande afsprakenkader met de VRNHN tegen het licht worden gehouden en waar nodig worden nieuwe of aanvullende afspraken over de dienstverlening gemaakt. V.w.b. de samenwerking met de ODNHN wordt voortgeborduurd op de bestaande dienstverleningsovereenkomst. Ook wordt de landelijke discussie omtrent de doorontwikkeling en robuustheid van de OD's nauwlettend gevolgd. Waar nodig wordt het bestaande afsprakenkader herzien. In dit verband wordt een nieuwe financieringssysteematiek onderzocht ter vervanging van de huidige Lumpsum financiering. Deze nieuwe methodiek sluit aan op het landelijke voorkeursmodel. De planning is om deze nieuwe

			financieringssysteem medio 2026 voor te leggen aan het AB voor besluitvorming. Mogelijk leidt dit tot een herverdeeldeffect van de kosten tussen de deelnemers.
Doelen categorie 3: Voor uitvoering van Texelse kernwaarden / bestuurlijke prioriteiten			
	Doelen	Indicatoren	Welke activiteiten worden in 2026 uitgevoerd voor het bereiken van de doelen en in welke paragraaf is dit nader omschreven?
a.	Tegengaan van wildgroei illegale verhuur van woningen voor recreatiedoeleinden.	Minimaal 75% van meldingen met betrekking tot illegale verhuur van woningen voor recreatiedoeleinden is binnen een kalenderjaar opgepakt.	Ingediende meldingen over recreatief gebruik van een woonhuis, hebben ook in 2026 een hoge prioriteit en worden meteen opgepakt. Het betreft hier wel vaak bestuursrechtelijke trajecten met een lange nasleep.
b.	Tegengaan van permanente bewoning op vakantieparken.	Minimaal 75% van meldingen met betrekking tot permanente bewoning op vakantieparken is binnen een kalenderjaar opgepakt.	Dit wordt opgepakt in het kader van klachten en meldingen. I.v.m. een beleidswijziging van de Rijksoverheid worden deze zaken i.v.m. krapte op de woningmarkt in 2026 niet met een hoge prioriteit opgepakt. In sommige gevallen wordt er een tijdelijke vergunning verleend.
c.	Tegengaan van onjuist gebruik van natuurgebieden. ²	Verminderen aantal klachten/meldingen en handavingsverzoeken (2025 is het referentiejaar).	Hierin wordt op een aantal momenten in het jaar samenwerking gezocht met de Boa's van de gemeente Texel, waterschap, HHNK en de provincie. Boa's controleren (in samenwerking met andere instanties) overdag en in de nachtelijke uren. Bij een constatering van een overtreding wordt een waarschuwing of boete opgelegd. Ook komen er zo nu en dan meldingen binnen. Deze meldingen worden direct opgepakt.
d.	Behoud archeologische en monumentale waarden.	70% van alle monumenten op Texel	In 2025 is uitvoering gegeven aan dit beleidsdoel. In 2026

² Het gaat hier om toezicht op gebruik volgens het omgevingsplan en dit is een taak van de gemeente. Te denken valt aan evenementen of het (illegaal) realiseren van bouwwerken in een natuurgebied.

		hebben minimaal een goede beoordeling.³ • Geen verstoring archeologische waarden.	wordt dit consequent voortgezet.
e.	Tegengaan illegaal gebruik (agrarische) opstallen	• Minimaal 75% van meldingen met betrekking tot illegaal gebruik (agrarische) opstallen is binnen een kalenderjaar opgepakt.	Dit onderwerp heeft ook in 2026 een hoge prioriteit en wordt bij klachten en meldingen direct opgepakt. Dit is een doorlopend traject waarbij voor locaties waar de agrarische activiteiten zijn gestopt een aanvraag kan worden gedaan voor omzetting naar een andere gebruiksfunctie. Er wordt nu kritisch gekeken naar omzettingen van bestaande maatschappelijke functies naar bijvoorbeeld Wonen. Behoud van percelen met maatschappelijke functies wordt steeds belangrijker gevonden.
f.	Regulering van toename van nevenactiviteiten bij agrarische ondernemingen in het buitengebied (boerderijwinkels)	• Procentuele toename van het aantal controles waarbij wordt voldaan aan de voorschriften.	Alle bekende boerderijwinkels zijn in de gelegenheid gesteld een vergunning (Omgevingsplan activiteit (OPA)) aan te vragen om de activiteiten in overeenstemming met de beleidsregels te brengen. Handhaving van strijdige situaties wordt hierdoor een stuk eenvoudiger en beheersbaar. In 2026 wordt hier nader toezicht op gehouden en waar nodig bestuursrechtelijke handhaving opgestart.

³ Dit doel is alvast aangepast vooruitlopend op de beleidsevaluatie. Voorheen was dit doel 85%. Dit is nu bijgesteld naar 70%, omdat dit reëler is. In de praktijk blijkt dat na inspectie de monumenten veelal onderhoud behoeven. Omdat de monumenten een beschermde status hebben, is hier een vergunning voor nodig. Veelal wordt een subsidie aangevraagd om dit mogelijk te maken. Dit proces kost tijd en dus ook het bereiken van het doel kost meer tijd dan gepland.